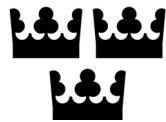

Studiestöd

15

Förslag till statsbudget för 2002

Studiestöd

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut.....	5
2	Utgiftsområde 15 Studiestöd.....	7
2.1	Omfattning.....	7
2.2	Utgiftsutveckling.....	8
3	Anslag inom utgiftsområde 15 Studiestöd.....	9
3.1	Budgetförslag.....	9
3.1.1	25:1 Studiehjälp m.m.....	9
3.1.2	25:2 Studiemedel m.m.	10
3.1.3	25:3 Studiemedelsräntor m.m.	11
3.1.4	25:4 Vuxenstudiestöd m.m.	12
3.1.5	25:5 Bidrag till kostnader vid viss gymnasieutbildning och vid viss föräldrautbildning i teckenspråk	13
3.1.6	25:6 Bidrag till vissa studiesociala ändamål.....	14
3.1.7	25:7 Bidrag till vissa organisationer m.m.	15

Tabellförteckning

Anslagsbelopp	5
2.1 Utgiftsutveckling inom utgiftsområde Studiestöd.....	8
2.2 Härledning av ramnivån 2002–2004	8
3.25:1 Anslagsutveckling för Studiehjälp m.m.....	9
3.25:1 Härledning av nivån 2002–2004.....	10
3.25:2 Anslagsutveckling för Studiemedel m.m.....	10
3.25:2 Härledning av nivån 2002–2004.....	11
3.25:3 Anslagsutveckling för Studiemedelsröntor m.m.....	11
3.25:3 Härledning av nivån 2002–2004.....	12
3.25:4 Anslagsutveckling för Vuxenstudiestöd m.m.	12
3.25:4 Härledning av nivån 2002–2004.....	13
3.25:5 Anslagsutveckling för Bidrag till kostnader vid viss gymnasieutbildning och vid viss föräldrautbildning i teckenspråk	13
3.25:5 Härledning av nivån 2002–2004.....	14
3.25:6 Anslagsutveckling för Bidrag till vissa studiesociala ändamål.....	14
3.25:6 Bemyndigande om ekonomiska åtaganden	15
3.25:6 Härledning av nivån 2002–2004.....	15
3.25:7 Anslagsutveckling för Bidrag till vissa organisationer m.m.....	15
3.25:7 Härledning av nivån 2002–2004.....	16

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen

1. godkänner att under 2002 lån tas upp i Riksgäldskontoret för det samlade behovet för studielån om 112 900 000 000 kronor (avsnitt 3.1.3),
2. bemyndigar regeringen att under 2002, i fråga om ramanslaget 25:6 *Bidrag till vissa studiesociala ändamål*, beställa produktion av studielitteratur som inklusive tidigare gjorda åtaganden innebär utgifter på högst 4 000 000 kronor efter 2002 (avsnitt 3.1.6),
3. för budgetåret 2002 anvisar anslagen under utgiftsområde 15 Studiestöd enligt följande uppställning:

Anslagsbelopp

Tusental kronor

Anslag	Anslagstyp	
25:1 Studiehjälp m.m.	ramanslag	2 681 820
25:2 Studiemedel m.m.	ramanslag	11 604 520
25:3 Studiemedelsräntor m.m.	ramanslag	4 775 620
25:4 Vuxenstudiestöd m.m.	ramanslag	3 378 664
25:5 Bidrag till kostnader vid viss gymnasieutbildning och vid viss föräldrautbildning i teckenspråk	ramanslag	61 520
25:6 Bidrag till vissa studiesociala ändamål	ramanslag	24 950
25:7 Bidrag till vissa organisationer m.m.	ramanslag	40 241
Summa		22 567 335

2 Utgiftsområde 15 Studiestöd

Samtliga anslag under utgiftsområdet hör till politikområdet Utbildningspolitik som presenteras under utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning.

2.1 Omfattning

Utgiftsområdet omfattar kostnader för olika former av ekonomiskt stöd till enskilda under studier. Kostnader för förvaltningen av studiestöden, som sköts av Centrala studiestödsnämnden (CSN), redovisas under utgiftsområde 16 politikområde Utbildningspolitik.

Inom utgiftsområdet anslås medel för dels studiehjälp i form av studiebidrag, inackorde-

ringstillägg och extra tillägg för studerande inom främst gymnasieskolan, dels studiemedel i form av studiebidrag, dels medel för räntesubventioner och avskrivning av studielån. Vidare anslås medel för olika former av vuxenstudiestöd samt bidrag för studiesociala ändamål.

Vissa studiestöd är rättighetsstyrda. Detta innebär att anslagsbelastningen, förutom av reglerna för lån och bidrag, främst är beroende av antalet studerande i utbildningar som ger rätt till studiestöd och de studerandes val av studiestöd. Bestämmelserna som reglerar rätten till studiestöd och återbetalningen av studielån finns främst i studiestödslagen (1999:1395) och studiestödsförordningen (2000:655) samt CSN:s tillämpningsföreskrifter.

2.2 Utgiftsutveckling

Tabell 2.1 Utgiftsutveckling inom utgiftsområde Studiestöd

Miljoner kronor

	Utfall 2000	Anslag 2001 ¹	Utgifts- prognos 2001	Förslag anslag 2002	Beräknat anslag 2003	Beräknat anslag 2004
Politikområde Utbildningspolitik	19 681	21 663	19 997	22 567	23 108	24 022
Totalt för utgiftsområde 15	19 681	21 663	19 997	22 567	23 108	24 022

¹ Inklusive beslut till följd av förslag till tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 2001 i samband med den ekonomiska vårpropositionen och budgetpropositionen för 2002.

Tabell 2.2 Härledning av ramnivån 2002–2004

Miljoner kronor

	2002	2003	2004
Ramnivå 2001 ¹	21 663	21 663	21 663
Förändring till följd av:			
Beslut	367	1 404	1 488
Pris- och löneomräkning	0	0	0
Övr. makroekonomiska förutsättn.	459	747	751
Volym	50	-724	101
Överföring till/från andra utg.omr. m.m.	29	19	19
Summa förändring	905	1 445	2 359
Ny ramnivå	22 567	23 108	24 022

¹ Inklusive förslag till tilläggsbudget i samband med 2001 års ekonomiska vårproposition och budgetpropositionen för 2002.

3 Anslag inom utgiftsområde 15 Studiestöd

3.1 Budgetförslag

3.1.1 25:1 Studiehjälp m.m.

Tabell 3.25:1 Anslagsutveckling för Studiehjälp m.m.

Tusental kronor

2000	Utfall	2 341 819	Anslags- sparande	45 217
2001	Anslag	2 696 483	Utgifts- prognos	2 575 400
2002	Förslag	2 681 820		
2003	Beräknat	3 043 920		
2004	Beräknat	3 148 680		

Anslaget finansierar studiebidrag, inackorderingstillägg och extra tillägg enligt studiestödslagen (1999:1395). Vidare finansierar anslaget – enligt särskild författning (CSNFS 1983:17) – ersättning till svenska elever utomlands för dagliga resor.

Utgifterna är främst beroende av antalet ungdomar i åldern 16–20 år som studerar i gymnasieskolor och motsvarande skolformer.

Anslagssparandet för 2000 beror på ett lägre antal studerande än beräknat. Även prognosen för 2001 och 2002 visar ett lägre utnyttjande av anslaget än vad som beräknats i budgetpropositionen för 2001.

Regeringens överväganden

Studiebidrag

Under 2000 betalades studiebidrag ut till ca 386 000 elever. Enligt Statistiska centralbyråns befolkningsstatistik beräknas antalet ungdomar i åldern 16–20 år öka något under kommande budgetår. Regeringen beräknar att ungefär 390 000 elever kommer att få studiebidrag under budgetåret 2001 och 398 000 under budgetåret 2002. Bidraget betalas under 2001 och 2002 ut med 950 kronor per månad under den del av ett läsår då den studerande bedriver studier. I 2001 års ekonomiska vårproposition föreslog regeringen att studiehjälpen skall kunna lämnas under tio månader fr.o.m. den 1 januari 2003. Kostnaden för det utökade studiebidraget beräknas till cirka 300 miljoner kronor per år. Från och med 2003 har anslaget därför ökat med motsvarande belopp.

Extra tillägg

Under 2000 betalades extra tillägg ut till 21 500 studerande, en minskning med 13,5 procent i förhållande till föregående år. Fr.o.m. den 1 januari 2003 skall inackorderingstillägget precis som studiebidraget kunna lämnas under tio månader.

Inackorderingstillägg och kostnader för dagliga resor för elever utomlands

Under 2000 fick 6 032 elever inackorderingstillägg, en ökning med 7 procent i förhållande till föregående år. Fr.o.m. 1 januari 2003 skall inackorderingstillägget liksom studiebidraget kunna lämnas under tio månader.

Mot bakgrund av ovanstående beräknas kostnaden för studiehjälpen till 2,7 miljarder kronor för budgetåret 2002.

Tabell 3.25:1 Härledning av nivån 2002–2004

Tusental kronor

	2002	2003	2004
Anslagsnivå 2001 ¹	2 696 483	2 696 483	2 696 483
Förändring till följd av:			
Beslut		300 000	300 000
Volym	-14 663	47 437	152 197
Summa förändring	-14 663	347 437	452 197
Förslag/beräknat anslag	2 681 820	3 043 920	3 148 680

¹ Inklusive förslag till tilläggsbudget i samband med 2001 års ekonomiska vårproposition och budgetpropositionen för 2002.

3.1.2 25:2 Studiemedel m.m.

Tabell 3.25:2 Anslagsutveckling för Studiemedel m.m.

Tusental kronor

År	Utfall	Belopp	År	Utfall	Belopp
2000	Utfall	10 107 820		Anslags-sparande	-55 369
2001	Anslag	8 478 976	^{1,2}	Utgifts-prognos	7 854 051
2002	Förslag	11 604 520	³		
2003	Beräknat	14 348 105	⁴		
2004	Beräknat	14 623 594	⁵		

¹ Varav 720 tkr på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2002.

² Varav 1 117 719 tkr utgörs av statliga ålderspensionsavgifter.

³ Varav 2 378 509 tkr utgörs av statliga ålderspensionsavgifter.

⁴ Varav 2 913 829 tkr utgörs av statliga ålderspensionsavgifter.

⁵ Varav 2 969 464 tkr utgörs av statliga ålderspensionsavgifter.

Anslaget finansierar från och med 2001 kostnader för studiemedel i form av studiebidrag samt pensionsavgifter. Studiemedelsanlaget är till övervägande del rättighetsstyrt och är följaktligen främst beroende av antalet studerande. Utgifterna på anslaget är också kopplade till utvecklingen av prisbasbeloppet.

En jämförelse mellan anvisade medel och utfall för budgetåret 2000 visar ett underskott på 55,4 miljoner kronor. Det beror främst på två motverkande faktorer. Färre studerande än förväntat, främst på grundskole- och gymnasienivå, efterfrågade stödet. Detta minskade kostnaderna för studiebidrag. Samtidigt ökade kostnaderna för studiemedelsräntor, som tidigare redovisats under detta anslag, på grund av att avräkningsprincipen för studiemedelsräntor ändrats från kassamässig till utgiftsmässig. Sammantaget medförde detta att anslaget överskreds.

Regeringens överväganden

För samtliga utbildningsnivåer fick sammanräknat ca 420 000 personer studiemedel under 2000. Det är en ökning med knappt 1 procent från föregående år. Mellan åren 1999 och 2000 har antalet studiemedelstagare på grundskole- och gymnasienivå minskat med drygt 4 procent till ca 105 000 personer. Arbetsmarknadsläget förbättring är sannolikt en betydande orsak till minskningen. Antalet studiemedelstagare på eftergymnasial nivå, inklusive utlandsstuderande, har ökat med ca 3 procent till ca 315 000 personer under samma period. Ökningen följer inte fullt ut samma ökningstakt som antalet utbildningsplatser inom högskoleområdet. Det förhållandet att studiemedelstagarna är färre än förväntat är också den huvudsakliga orsaken till att utgifterna förväntas bli drygt 500 miljoner kronor lägre än tillgängliga medel 2001.

Studiestödssystemet har reformerats och det generella studiebidragets andel av studiemedlets totalbelopp höjdes från och med den 1 juli 2001 från 27,8 till 34,5 procent. Detta innebär att det generella bidraget höjts från 2 000 kronor till 2 476 kronor per månad i 2001 års prisnivå. Samtidigt infördes för vissa studerande ett nytt högre studiebidrag med en bidragsdel motsvarande 82 procent av studiemedelsbeloppet. Dessutom höjdes fribeloppsgränserna och studiebidraget blev pensionsgrundande. Det nya studiestödssystemet får fullt genomslag fr.o.m. 2002, vilket medför att anslagsbehovet ökar med ca 2,6 miljarder kronor inklusive pensionsavgifter. Drygt 1 miljard kronor förs över från anslaget 25:4 Vuxenstudiestöd m.m. med anledning av att det särskilda vuxenstudiestödet (svux) och det särskilda vuxenstudiestödet för arbetslösa (svuxa) successivt avvecklas fr.o.m. den 1 juli 2001. Fortsättningsvis lämnas dessa stöd endast till dem som före den tidpunkten påbörjat studier med dessa stöd, dock längst till och med den 30 juni 2003.

Studiemedelsanlaget följer utvecklingen inom utbildningssektorn och påverkas av de insatser riksdag och regering gör inom området. Under perioden 1997–2003 tillförs universitet och högskolor resurser för närmare 100 000 nya permanenta platser. Under 2002 utökas antalet högskoleplatser ytterligare, vilket bedöms öka efterfrågan på studiemedel.

Från och med 2003 kommer en särskild form av studiemedel att införas för vissa vuxenstuderande (jfr. prop. 2000/01:72,

bet. 2000/01:UbU15, rskr. 2000/01:229). Samtidigt avskaffas det särskilda utbildningsbidraget (ubs). Det nya stödet riktas till personer som är eller riskerar att bli arbetslösa samt till vissa funktionshindrade. Det nya stödet utgör 100 respektive 122,5 procent av det totala studiemedelsbeloppet. Detta medför att anslagsbehovet från och med 2003 ökar med något mer än 2 miljarder kronor inklusive pensionsavgift. Detta belopp förs över från anslaget 25:4 *Vuxenstudiestöd m.m.*

Tabell 3.25:2 Härledning av nivån 2002–2004

Tusental kronor

	2002	2003	2004
Anslagsnivå 2001 ¹	8 478 976	8 478 976	8 478 976
Förändring till följd av:			
Beslut	1 558 510	1 591 705	1 593 760
Övr. makroekonomiska förutsättn.	238 120	530 560	529 840
Volymer	289 594	473 368	746 082
Överföring från andra anslag m.m.	1 039 320	3 273 496	3 274 936
Summa förändring	3 125 544	5 869 129	6 144 618
Förslag/beräknat anslag	11 604 520	14 348 105	14 623 594

¹ Inklusive förslag till tilläggsbudget i samband med 2001 års ekonomiska vårproposition och budgetpropositionen för 2002.

3.1.3 25:3 Studiemedelsräntor m.m.

Tabell 3.25:3 Anslagsutveckling för Studiemedelsräntor m.m.

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2000	-	-	-
2001	Anslag	4 522 690	3 698 375
2002	Förslag	4 775 620	
2003	Beräknat	5 524 100	
2004	Beräknat	6 121 651	

Anslaget finansierar räntor på och avskrivningar av studielån som lämnats inom ramen för studiemedel, svux och svuxa. Dessutom belastas anslaget av avskrivningar av studielån som lämnats inom ramen för studiehjälpen enligt äldre bestämmelser. Anslaget belastas också av kostnader för avskrivning och inlösen av vissa studielån med statlig kreditgaranti i enlighet med kungörelsen (1961:384) om avskrivning av lån för stu-

dier eller på grund av att låntagaren avlidit eller varit varaktigt betalningsoförmögen.

Faktorer som nyutlåning, ränteutveckling, prisbasbelopp, återbetalningstakt och avskrivning av studielån styr utgifterna på anslaget. Ränteutgifterna beror också på den fordran som staten har på samtliga låntagare. Den 1 januari 2001 hade över 1,4 miljoner personer studielån, varav ca 220 000 inte hade börjat återbetala lånet.

Utfallet på anslaget 2001 förväntas bli knappt 1 miljard kronor lägre än anvisade medel. Anledningen till det är att principen, för när betalningar för utgifter för studiemedelsräntor skall avräknas från anslaget, har ändrats från utgiftsmässig till kassamässig avräkning enligt regeringens beslut den 11 april 2001 (U2001/1615/ST). Det medför att anslaget under 2001 belastas med tre mot tidigare fyra betalningar. Fr.o.m. 2002 avräknas anslaget för fyra betalningar per år.

Regeringens överväganden

En övervägande del av anslagsbelastningen utgörs av räntekostnader till följd av att den totala skuldstocken ökar varje år och att återbetalningarna ännu är relativt begränsade. Upplåningsräntan för Centrala studiestödsnämnden (CSN) för dessa lån är 4,4 procent 2001 och baseras på ett genomsnitt av upplåningsräntan för sexmånaders statskuldväxlar och femåriga statsobligationer under de tre föregående åren. Räntan på studielån är inte avdragsgill enligt inkomstskattelagen (1999:1229) för låntagaren. I stället är räntan för låntagaren subventionerad med 30 procent, motsvarande avdragsrätten för räntor enligt inkomstskattelagen. Låntagarnas ränta är 3,1 procent under 2001. För 2002 förväntas räntan vara densamma. Under de senaste åren har kostnaderna för avskrivningar av studielån, dvs. sådana studielån som tagits för grundskolestudier eller gymnasiala studier och som vid fortsatta eftergymnasiala studier delvis skrivs av, ökat kraftigt. Kostnaderna beräknas uppgå till 437 miljoner kronor 2002.

CSN:s totala upplåning från Riksgäldskontoret beräknas uppgå till ca 101,7 miljarder kronor vid utgången av 2001 för studielån tagna fr.o.m. 1989. För budgetåret 2002 beräknas ytterligare 11,2 miljarder kronor lånas upp för studielån. Det samlade lånebehovet bedöms därmed uppgå till 112,9 miljarder kronor för detta budgetår.

Tabell 3.25:3 Härledning av nivån 2002–2004

Tusental kronor

	2002	2003	2004
Anslagsnivå 2001 ¹	4 522 690	4 522 690	4 522 690
Förändring till följd av:			
Beslut	-118 000	-208 000	-126 000
Övr. makroekonomiska förutsättn.	-90 000	215 000	219 551
Volym	460 930	994 410	1 505 410
Överföring till/från andra anslag m.m.	0	0	0
Summa förändring	252 930	1 001 410	1 598 961
Förslag/beräknat anslag	4 775 620	5 524 100	6 121 651

¹ Inklusive förslag till tilläggsbudget i samband med 2001 års ekonomiska vårproposition och budgetpropositionen för 2002.

3.1.4 25:4 Vuxenstudiestöd m.m.

Tabell 3.25:4 Anslagsutveckling för Vuxenstudiestöd m.m.

Tusental kronor

År	Utfall		Anslags-sparande	
2000	Utfall	7 169 378 ¹		2 144 365
2001	Anslag	5 852 172 ^{2,3}	Utgifts-prognos	5 771 568
2002	Förslag	3 378 664⁴		
2003	Beräknat	64 356 ⁵		
2004	Beräknat	0		

¹ Inklusive anslagna medel för anslagen A 6 och A 7.

² Varav 40 000 tkr på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2002.

³ Varav 509 690 tkr utgörs av statliga ålderspensionsavgifter.

⁴ Varav 208 922 tkr utgörs av statliga ålderspensionsavgifter inklusive korrigeringsbelopp avseende 1999 års premier på -99 036 tkr.

⁵ Varav 5 856 tkr utgörs av statliga ålderspensionsavgifter.

Anslaget finansierar olika former av studiestöd för vuxenstudierande. Den viktigaste utgiftsstyrande faktorn är antalet studerande som efterfrågar stöd.

En jämförelse mellan anvisade medel och utfall för 2000 visar att nästan 930 miljoner kronor inte har utnyttjats. Detta främst beroende på att arbetslösa ansökt om svux och ubs i mindre omfattning än beräknat. Den främsta orsaken till detta antas vara en sjunkande arbetslöshet, men även på grund av att möjligheten att studera ett andra år med ubs upphörde under hösten 1999. Många studerande har därför valt svux eller svuxa. Det har inneburit att anslaget för vuxenstudiestöd m.m. belastats i mindre omfattning, eftersom vuxenstudiebidraget utgör 65 procent av bidraget i ubs.

Regeringens överväganden

Anslaget totalt

Den 1 juli 2001 infördes det nya reformerade studiestödssystemet. Det innebär att vuxenstudiestöden svux och svuxa endast kan lämnas till studerande som före den 1 juli i år påbörjat en utbildning med dessa stöd. Stöd kan dock lämnas längst till och med den 30 juni 2003. Med anledning av reformen överförs ca 1 miljard kronor till anslaget 25:2 *Studiemedel m.m.* 2002.

Vuxenstudiestöden korttidsstudiestöd, internatbidrag och timersättning vid särsvux lämnas inte längre enligt studiestödslagstiftningen. Från och med den 1 juli 2001 kan i stället bidrag lämnas enligt förordningen (2001:362) om bidrag vid korttidsstudier. Bidraget handhas av Landsorganisationen i Sverige (LO), Tjänstemännens Centralorganisation (TCO) och Statens institut för särskilt utbildningsstöd (Sisus).

Stipendier för basår till ungdomar under 20 år lämnas inte längre.

Särskilt utbildningsbidrag

Under 2000 fick ca 52 200 personer ubs, vilket är en minskning med nästan 38 procent i relation till föregående budgetår. Under innevarande år beräknas att ungefär lika många studerande kommer att få ubs.

Som nyss nämnts har ubs inte utnyttjats som beräknat. Utbetalda medel under 2000 uppgick till 3 500 miljoner kronor, en minskning med 2 400 miljoner kronor jämfört med förra budgetåret. Till arbetstagare betalades ut 16 procent av anslagna medel.

Riksdagen har den 18 maj 2001 med anledning av regeringens proposition (prop. 2000/01:72) Vuxnas lärande och utvecklingen av vuxenutbildningen beslutat att ubs skall avvecklas i samband med att ett särskilt studiemedel för vissa vuxna införs från och med den 1 januari 2003. Medel för denna reform har beräknats under detta anslag. Med anledning av att detta nya stöd skall inordnas i studiemedelssystemet förs drygt 2 miljarder kronor över till anslaget 25:2 *Studiemedel m.m.* 2003.

Ersättningsnivåerna i ubs är beroende av nivåerna i arbetslöshetsförsäkringen. Den 1 juli 2001 har den högsta ersättningen i arbetslöshetsersättningen under de första 100 ersättningsdagarna höjts med 100 kr till 680 kronor. Samtidigt höjdes den lägsta nivån till 270 kronor. En ersättningsdag med ubs jämställs med en dag med

arbetslöshetsersättning. Kostnaderna för ubs föreslås finansieras genom en överföring från anslaget 22:2 *Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd.00*

Korttidsstudiestöd och internatbidrag

Under budgetåret 2000 betalades 25,3 miljoner kronor ut i korttidsstudiestöd och internatbidrag till drygt 4 200 personer. Det innebär en ökning med 6,4 procent i förhållande till året innan.

Fr.o.m. den 1 juli 2001 kan stöden inte längre beviljas. Bidrag till studier under kortare tid utbetalas i stället enligt förordningen (2001:362) om bidrag vid korttidsstudier (se avsnitt 3.1.7 anslaget 25:7 *Bidrag till vissa organisationer m.m.*).

Timersättning vid sär vux

Bidrag motsvarande timersättningen utbetalas från och med den 1 juli 2001 enligt förordningen (2001:362) om bidrag vid korttidsstudier, se avsnitt 3.1.7 anslaget 25:7 *Bidrag till vissa organisationer m.m.*

Särskilt vuxenstudiestöd till studerande vid vissa naturvetenskapliga och tekniska utbildningar

Anslaget redovisades i budgetpropositionen för 2000 under anslaget A7 *Särskilt vuxenstudiestöd till studerande vid vissa naturvetenskapliga och tekniska utbildningar*. Endast studerande som har rätt till svux kan antas till utbildningarna. År 2000 var det 5 727 personer som studerade med detta stöd.

Inga nya studerande antas till i frågavarande utbildning och stödet upphör helt vid utgången av 2002.

Mot bakgrund av det som redovisats beräknas kostnaden för budgetåret 2001 för vuxenstudiestöden till 3,4 miljarder kronor.

Tabell 3.25:4 Härledning av nivån 2002–2004

Tusental kronor

	2002	2003	2004
Anslagsnivå 2001 ¹	5 852 172	5 852 172	5 852 172
Förändring till följd av:			
Beslut	-1 073 696	-280 000	-280 000
Övr. makroekonomiska förutsättn.	310 000	0	0
Volym	-685 361	-2 239 022	-2 302 658
Överföring till/från andra anslag m.m.	-1 024 178	-3 268 794	-3 269 514
Summa förändring	-2 473 508	-5 787 816	-5 852 172
Förslag/beräknat anslag	3 378 664	64 356	0

¹ Inklusive förslag till tilläggsbudget i samband med 2001 års ekonomiska vårproposition och budgetpropositionen för 2002.

3.1.5 25:5 Bidrag till kostnader vid viss gymnasieutbildning och vid viss föräldrautbildning i teckenspråk

Tabell 3.25:5 Anslagsutveckling för Bidrag till kostnader vid viss gymnasieutbildning och vid viss föräldrautbildning i teckenspråk

Tusental kronor

År	Typ	Belopp	Notering	Belopp
2000	Utfall	40 660	Anslags-sparande	33 056
2001	Anslag	61 520	Utgifts-prognos	44 331
2002	Förslag	61 520		
2003	Beräknat	61 520		
2004	Beräknat	61 520		

¹ Varav 1 089 tkr utgörs av statliga ålderspensionsavgifter.

² Varav 1 089 tkr utgörs av statliga ålderspensionsavgifter.

³ Varav 1 089 tkr utgörs av statliga ålderspensionsavgifter.

⁴ Varav 1 089 tkr utgörs av statliga ålderspensionsavgifter.

Anslaget finansierar

- bidrag enligt förordningen (1995:667) om bidrag till vissa funktionshindrade elever i gymnasieskolan för kostnader för resor och boende för döva och hörselskadade elever vid riksgymnasierna i Örebro samt för elever vid Rh-anpassad gymnasial utbildning i Göteborg, Kristianstad, Stockholm och Umeå,
- utgifter enligt förordningen (1997:1158) om statsbidrag för teckenspråksutbildning för vissa föräldrar för kostnader för dels anordnandet av sådan utbildning, dels deltagande i sådan utbildning.

De huvudsakliga faktorer som styr utgifterna på området är antalet elever. För 2000 redovisas ett anslagssparande på 33 miljoner kronor. Härav

har regeringen beslutat om indragning av 24,6 miljoner kronor. Regeringen räknar med ett visst anslagssparande även 2001.

Regeringens överväganden

Under 2000 har 414 personer fått bidrag enligt förordningen (1995:667) om bidrag till vissa funktionshindrade elever i gymnasieskolan. Det är en ökning med nästan 3,5 procent i jämförelse med 1999. Omfattningen bedöms ligga på samma nivå de kommande tre åren. Vid beslut om bidrag enligt förordningen tas hänsyn till om eleven uppbär förtidspension eller sjukbidrag. Budgeteringen under anslaget utgår från att ersättning skall ges till eleverna enligt förhållandet att ingen elev uppbär sådan förmån vilket förklarar anslagssparandet. Enligt riksdagens beslut med anledning av förslag i propositionen Sjuksättning och aktivitetsersättning i stället för förtidspension (prop. 2000/01:96, bet. 2000/01:SfU15, rskr. 2000/01:257) skall systemet med förtidspension och sjukbidrag fr.o.m. den 1 januari 2003 förändras. Den nya aktivitetsersättningen skall kunna utgå tidigast från den 1 juli det år då den unge fyller 19 år. Belastningen på anslaget påverkas av riksdagens beslut.

Bidrag enligt förordningen (1997:1158) om statsbidrag för teckenspråksutbildning för vissa föräldrar (TUFF) har under 2000 omfattat ca 700 föräldrar. Det är en ökning med ca 150 deltagare i förhållande till 1999. Vid full utbyggnad beräknas omfattningen till 800 personer. Utbildningen är ännu under uppbyggnad och det krävs tid att rekrytera samtliga föräldrar som är i behov av teckenspråksutbildning. Särskilda insatser görs för föräldrar med invandrarbakgrund. Invandrarfamiljernas speciella behov av anpassad utbildning är kostnadskrävande och kommer att innebära ökat medelsbehov vid fullt utbyggd verksamhet. Regeringen gör dock bedömningen att detta ryms inom nuvarande anslagsnivåer.

Statens skolverk har i uppdrag att följa och utvärdera TUFF och årligen lämna redovisning. Slutlig redovisning skall lämnas den 1 oktober 2004. Av den senaste redovisningen framgår bl.a. att utvärderingen över lag ger en positiv bild av verksamheten. Många föräldrar anser dock att TUFF bör utvecklas och få en större omfattning i tid. Studiematerial och läromedel behöver utvecklas, vilket har påbörjats. Flera anordnare

saknar lokala arbetsplaner inom ramen för fastställd ramkursplan.

Riksförbundet för döva, hörselskadade och språkstörda barn har i skrivelser i mars 2000 och i juni 2001 påtalat behovet av utökning av TUFF. Utbildningen är under uppbyggnad och de justeringar som behövs med anledning av Skolverkets uppföljning och utvärdering skall åtgärdas. Erfarenheter av TUFF i sin slutliga utformning och slutredovisning av utvärdering saknas. Det finns inte heller uppgift om hur möjligheterna tillvaratagits till efterföljande studier inom ramen för befintligt utbildningsutbud som studiecirkel och folkhögskola. Regeringen finner inte skäl att föreslå några förändringar innan dessa underlag finns.

Mot bakgrund av ovanstående beräknar regeringen anslaget till 61,5 miljoner kronor för vardera budgetår 2002, 2003 och 2004.

Tabell 3.25.5 Härledning av nivån 2002-2004

<i>Tusental kronor</i>			
	2002	2003	2004
Anslagsnivå 2001 ¹	61 520	61 520	61 520
Förändring till följd av:			
Beslut	0	0	0
Överföring till/från andra anslag m.m.	0	0	0
Summa förändring	0	0	0
Förslag/beräknat anslag	61 520	61 520	61 520

¹ Inklusive förslag till tilläggsbudget i samband med 2001 års ekonomiska vårproposition och budgetpropositionen för 2002.

3.1.6 25:6 Bidrag till vissa studiesociala ändamål

Tabell 3.25.6 Anslagsutveckling för Bidrag till vissa studiesociala ändamål

<i>Tusental kronor</i>				
2000	Utfall	21 120	Anslags-sparande	3 147
2001	Anslag	24 462	Utgifts-prognos	26 830
2002	Förslag	24 950		
2003	Beräknat	25 450		
2004	Beräknat	26 073		

Anslaget finansierar stöd till produktion av studielitteratur för högskolestuderande som är synskadade, rörelsehindrade eller dyslektiker. Anslaget disponeras av Talboks- och punktskriftsbiblioteket (TPB) som i samverkan med andra bibliotek skall förse synskadade och andra

läshandikappade med litteratur. En jämförelse mellan budget och utfall för 2000 visar att utgiften blev ca 3 miljoner kronor lägre än anvisade medel beroende på att beställd kurslitteratur inte levererats i tid. Prognosen för 2001 visar att anslaget kommer att förbrukas i sin helhet.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringen föreslår att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2002, ifråga om ramanslaget 25:6 *Bidrag till vissa studiesociala ändamål*, beställa produktion av studielitteratur som inklusive tidigare gjorda åtaganden innebär utgifter på högst 4 000 000 kronor efter 2002.

Tabell 3.25:6 Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Tusental kronor

	Utfall 2000	Prognos 2001	Beräknat 2002	Beräknat 2003–
Utestående åtaganden vid årets början	1 850	2 853	3 000	-
Nya åtaganden	2 853	3 000	4 000	-
Infriade åtaganden	- 1 850	- 2 853	- 3 000	- 4 000
Utestående åtaganden vid årets slut	2 853	3 000	4 000	-
Erhållet/föreslaget bemyndigande	3 000	3 000	4 000	-

Regeringens överväganden

Antalet läshandikappade högskolestuderande som utnyttjade TPB:s studielitteraturservice 2000 var 566 personer. Det är en ökning med 34 procent jämfört med föregående år. Det är framför allt gruppen dyslektiker som ökat mest. Under 2000 ökade antalet dyslektiker med 48 procent.

Antalet högskoleplatser ökar även fortsättningsvis, vilket kan medföra att fler funktionshindrade studenter kommer att behöva studielitteratur.

Kostnader för produktion av studielitteratur för studerande som är synskadade, rörelsehind-

rade eller dyslektiker beräknas till 24,9 miljoner kronor för budgetåret 2002. Regeringen bör få ett bemyndigande att i fråga om detta ramanslag beställa sådan produktion av studentlitteratur som förfaller till betalning efter 2002 till ett belopp av 4 miljoner kronor.

Tabell 3.25:6 Härledning av nivån 2002–2004

Tusental kronor

	2002	2003	2004
Anslagsnivå 2001 ¹	24 462	24 462	24 462
Förändring till följd av:			
Beslut	0	0	0
Övr. makroekonomiska förutsättn.	488	988	1 611
Volym	0	0	0
Överföring till/från andra anslag m.m.	0	0	0
Summa förändring	488	988	1 611
Förslag/beräknat anslag	24 950	25 450	26 073

¹ Inklusive förslag till tilläggsbudget i samband med 2001 års ekonomiska vårproposition och budgetpropositionen för 2002.

3.1.7 25:7 Bidrag till vissa organisationer m.m.

Tabell 3.25:7 Anslagsutveckling för Bidrag till vissa organisationer m.m.

Tusental kronor

2000	Utfall	-	Anslags-sparande	-
2001	Anslag	26 223	Utgifts-prognos	26 223
2002	Förslag	40 241		
2003	Beräknat	40 241 ¹		
2004	Beräknat	40 241 ²		

¹ Motsvarar 40 241 tkr i 2002 års prisnivå.

² Motsvarar 40 241 tkr i 2002 års prisnivå.

Riksdagen har den 18 maj 2001 beslutat (prop. 2000/01:107, bet. 2000/01:UbU18, rskr. 2000/01:228) att bidrag vid studier under kortare tid skall fördelas av Sibus, LO och TCO. Därför skall medel för dessa bidrag fr.o.m den 1 juli 2001 anvisas till Sibus och lämnas som statsbidrag till LO och TCO. Bidrag utgår i princip för samma utbildningsinsatser som tidigare, dvs. för vissa studiecirkel, kortare kurser vid folkhögskola, viss kommunal och statlig vuxenutbildning samt vuxenutbildning för utvecklingsstörda. Bidragen, som är skattefria, har höjts och kopplats till prisbasbeloppet. Mot bakgrunden av den nya formen för fördelning av bidraget har

regeringen för avsikt att nära följa utvecklingen inom anslaget.

Regeringens överväganden

Fr.o.m. den 1 juli i år har en ny ordning införts för hantering av bidrag till studerande vid korttidsstudier. Bidragskonstruktionen har samtidigt förändrats. CSN:s hantering av bidraget har således övergått till TCO, LO och Sisus (se vidare under utg.omr. 16 Utbildning och universitetsforskning 25:79 *Centrala studiestödsnämnden m.m.*).

Den nya ordningen har ännu inte gett erfarenheter som föranleder någon ny bedömning av medelsbehovet. Mot bakgrund av ovanstående

beräknas kostnaden för budgetåret 2002 till 40,2 miljoner kronor.

Tabell 3.25:7 Härledning av nivån 2002–2004

Tusental kronor

	2002	2003	2004
Anslagsnivå 2001 ¹	26 223	26 223	26 223
Förändring till följd av:			
Beslut	0	0	0
Pris- och löneutveckling	0	0	0
Överföring till/från andra anslag m.m.	14 018	14 018	14 018
Summa förändring	14 018	14 018	14 018
Förslag/beräknat anslag	40 241	40 241	40 241

¹ Endast andra kalenderhalvåret. Inklusivt förslag till tilläggsbudget i samband med 2001 års ekonomiska vårproposition och budgetpropositionen för 2002.